

Δημιουργία τετραδίου για την επεξεργασία εκπαιδευτικού βίντεο

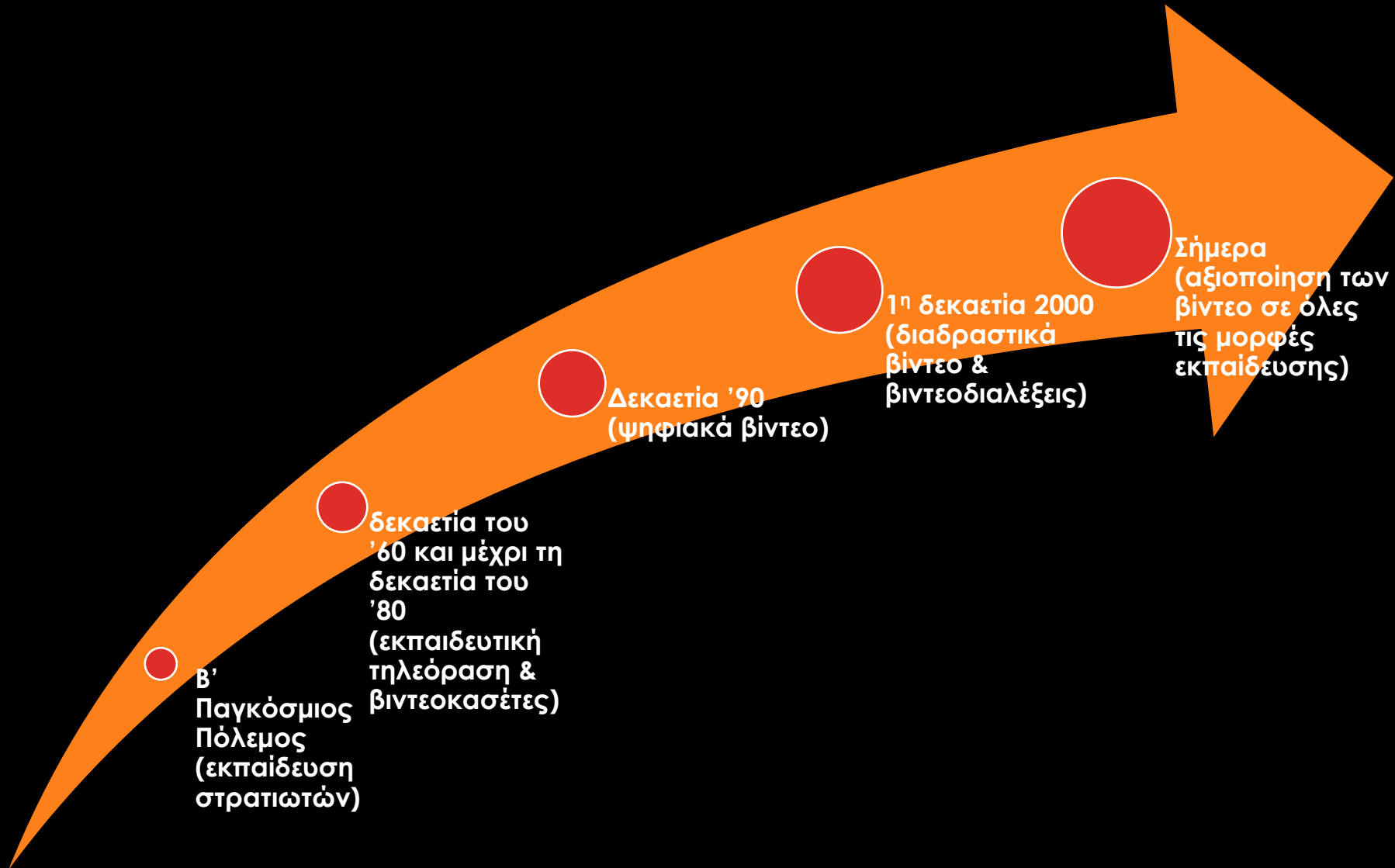
Αλιβίζος (Λοϊζος) Σοφός,
Καθηγητής Πανεπιστημίου

Γιασιράνης Στέφανος
Εκπαιδευτικός ΠΕ86, Μετα-διδάκτορας Πανεπιστημίου Αιγαίου

Περιεχόμενο της παρουσίασης

1. Η αξιοποίηση του βίντεο στην εκπαίδευση
2. Βασικοί τρόποι με τους οποίους μπορεί μια ταινία να αποτελέσει αντικείμενο εκπαιδευτικής επεξεργασίας
3. Βήματα δημιουργίας ενός τετραδίου εκπαιδευτικής ταινίας
4. Παράδειγμα τετραδίου εκπαιδευτικής ταινίας

Η αξιοποίηση των βίντεο στην τάξη

Είδη βίντεο που μπορούν να αξιοποιηθούν στην εκπαίδευση

- Ταινίες μικρού μήκους
- Ταινίες μυθοπλασίας,
- Ντοκιμαντέρ,
- Animation,
- Επεξηγηματικό βίντεο,
- Βιντεοδιάλεξη,
- Βίντεο επίδειξης,
- Τηλεοπτικές εκπομπές,
- Διαφημίσεις, κ.α.

Εκπαιδευτικά

- Έχουν δημιουργηθεί από εκπαιδευτικούς ή άλλους επαγγελματίες
- **μπορούν να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς ενός μαθήματος**

Μη εκπαιδευτικά

- Δεν έχουν δημιουργηθεί για την εκπαίδευση
- **είναι πολύ σημαντικό να συνοδεύονται από εκπαιδευτικές δραστηριότητες, δομημένες σε ένα τετράδιο εκπαίδευσης**

Πλεονεκτήματα χρήσης βίντεο για εκπαιδευτικούς σκοπούς

Μπορεί να περιέχει διαδράσεις

Αξιοποιεί διάφορες τεχνικές

Χρήση σε καταστάσεις όπου η φυσική παρουσία είναι αδύνατη

Οπτικοποίηση δύσκολων εννοιών

Καλλιέργεια στάσεων και συμπεριφορών

Υποστηρίζει την απόκτηση γνώσεων, εμπειριών και κινήτρων

Ενεργοποιεί δύο από τις 5 αισθήσεις μας (όραση, ακοή)
→ 50% συγκράτηση πληροφοριών

Προϋπόθεση για τη σωστή αξιοποίηση του βίντεο αποτελεί η ορθή ενσωμάτωσή του στην εκπαιδευτική διαδικασία

Σε ποια φάση της διδασκαλίας αξιολογούνται;

Κατευθύνσεις παιδαγωγικής αξιοποίησης ταινίας

Παιδαγωγική
ανάλυση της
ταινίας

Ανάλυση
λόγου

Δημιουργία
εκπαιδευτικού
οδηγού
ταινίας
(τετράδιο)

Παιδαγωγική ανάλυση ταινίας

- Στόχος: να αποκτηθεί μια συνολική εικόνα για την ταινία
- Ο εκπαιδευτικός εξετάζει:
 - την ιστορία,
 - τους χαρακτήρες
 - το περιβάλλον μέσα στο οποίο εκτυλίσσεται η δράση
 - τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσεται η πλοκή
 - τις αποφάσεις των πρωταγωνιστών
 - το τέλος της ιστορίας
 - τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται η ιστορία (φωτισμός, μουσική, χρώματα κλπ)
 - την επίδραση στον θεατή
 - γενική αξιολόγηση της ταινίας

Ανάλυση λόγου

- Στόχος: να εντοπιστούν τα βαθύτερα νοήματα της ταινίας
- Αφορά όχι μόνο τα λόγια των ηρώων αλλά και:
 - τις αξίες
 - τις ιδέες
 - τις κοινωνικές αντιλήψεις που προβάλλονται
- Εξετάζεται
 - σε ποιο χώρο και χρόνο αναφέρεται η ταινία
 - ποιοι μιλούν και σε ποιο κοινό απευθύνονται,
 - ποιες έννοιες αναδεικνύονται
 - ποια θέματα τίθενται προς προβληματισμό.

Εκπαιδευτικός οδηγός ταινίας

- Η ταινία μετατρέπεται σε αφορμή για σχεδιασμό μαθησιακών δραστηριοτήτων που απευθύνονται στο γνωστικό, συναισθηματικό και δημιουργικό επίπεδο των μαθητών.
- Η ταινία δεν λειτουργεί απλώς ως ψυχαγωγικό μέσο, αλλά ως εργαλείο μάθησης και κριτικής σκέψης.

Σημασία της δημιουργίας εκπαιδευτικού οδηγού ταινίας

διευρύνει το
εκπαιδευτικό
υλικό των
σχολικών
εγχειριδίων με
μαθητοκεντρικές
δραστηριότητες

δημιουργεί για τη
συγκεκριμένη
ταινία/βίντεο
μόνιμο
εκπαιδευτικό
υλικό

συνεισφέρει στη
σταδιακή
σύνθεση ενός
αποθετηρίου

Εκπαιδευτικός οδηγός ταινίας

Πρέπει να
είναι
ψηφιακός

Περιλαμβάνει

1. Εξώφυλλο (στοιχεία των συντακτών, ο τίτλος της ταινίας, ο εκπαιδευτικός φορέας και η ημερομηνία)
2. Σύνοψη και γενική περιγραφή της ταινίας
3. Πλοκή της ταινίας, όπου περιγράφονται οι σεκάνς της
4. Είδος της ταινίας (ντοκιμαντέρ, μυθοπλαστική, animation, κλπ).
5. Links της ταινίας (τρέιλερ, ταινίας)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

6. Πίνακας σεκάνς και σκηνών (τίτλοι των σεκάνς, το χρονικό τους διάστημα, θεματικοί τίτλοι των σκηνών που περιλαμβάνουν)

7. Εκπαιδευτική αξιοποίηση, όπου αναφέρεται η βαθμίδα και η τάξη στην οποία είναι κατάλληλη η ταινία

8. Πίνακας μαθησιακών στόχων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

(οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες, η χρονική τους διάρκεια, οι σκηνές της ταινίας που θα αξιοποιηθούν στην δραστηριότητα, οι διαφορετικές κατηγορίες στόχου της ταξινόμησης Bloom και οι επιμέρους εκπαιδευτικοί στόχοι που επιτυγχάνονται)

9. Η κατανομή των δραστηριοτήτων σε κατηγορίες (Οπτικοακουστικής παιδείας, Ανάπτυξης συναισθημάτων, Γνωστικού περιεχομένου, Διεπιστημονικού/διαθεματικού περιεχομένου)

10. Σύνδεση της ταινίας με το ΑΠΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

11. Χρονική διάρκεια ταινίας και δραστηριοτήτων

12. Εποπτικά μέσα, Υλικοτεχνική υποδομή και Προαπαιτούμενες γνώσεις που χρειάζονται

13. Οι προτεινόμενες δραστηριότητες μαζί με τα Φύλλα εργασίας τους

14. Πηγές περαιτέρω μελέτης

Βήματα δημιουργίας τετραδίου

Επιλογή του μαθησιακού αντικείμενου και της ενότητας για τη διδασκαλία της οποίας θα δημιουργηθεί το τετράδιο εκπαιδευτικής ταινίας

Καταγραφή εκπαιδευτικών στόχων του μαθήματος

Εντοπισμός κατάλληλου βίντεο που θα καλύπτει όλους ή μέρος των εκπαιδευτικών στόχων

Δημιουργία πίνακα δραστηριοτήτων ανά κατηγορία και εκπαιδευτικό στόχο

Μελέτη των σημείων που εντοπίστηκαν και προσδιορισμός του αριθμού των δραστηριοτήτων που μπορούν να δημιουργηθούν και της κατηγορίας τους

Θέαση του βίντεο, αρχικά για την απόκτηση συνολικής εικόνας και στη συνέχεια για να εντοπιστούν οι σκηνές και οι σεκάνς που θα μπορούσαν να αποτελέσουν βάση για τη δημιουργία δραστηριοτήτων

Βήματα δημιουργίας τετραδίου

Διατύπωση του πλαισίου πληροφοριών για κάθε δραστηριότητα (τίτλος, επίπεδο στόχου, ενδεικτικός χρόνος, σκοπός, σύντομη περιγραφή)

Εκπόνηση των φύλλων εργασίας και των υλικών που απαιτούνται για κάθε δραστηριότητα.

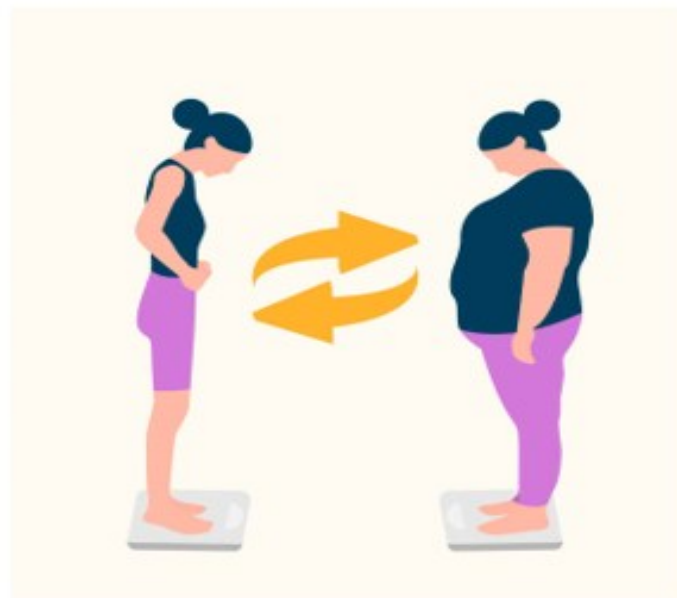

Συμπλήρωση των υπόλοιπων ενοτήτων του τετραδίου εκπαιδευτικής ταινίας

Παράδειγμα τετραδίου εκπαιδευτικής αξιοποίησης ταινίας

<http://photodentro.edu.gr/v/item/video/8522/1221>

Διδάσκοντας κινηματογραφικά
«Ανορεξία»

*«Τετράδιο εκπαιδευτικής ταινίας-κινηματογράφου
για εφαρμογή στην τάξη»*

Εξώφυλλο

Λίγα λόγια για την ταινία

- Πρόκειται για μια εκπαιδευτική ταινία της εκπαιδευτικής τηλεόρασης με θέμα την «Ανορεξία». Το θέμα της μπορεί να αξιοποιηθεί τόσο στα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων και συγκεκριμένα σε κάποιο πρόγραμμα Αγωγής Υγείας με θέμα τη διατροφή και τις διαταραχές της, όσο και στο πλαίσιο των Εργαστηρίων δεξιοτήτων στον θεματικό άξονα «Ζω καλύτερα – Ευ ζην».
- Η ταινία παρουσιάζει μια έφηβη, η οποία θυμάται την περιπέτεια που πέρασε με την ανορεξία. Στην ταινία εμφανίζονται οι γονείς της, κυρίως η μητέρα της η οποία συνέβαλλε τόσο αρνητικά (εκδήλωση της διαταραχής), όσο και θετικά (θεραπεία της κόρης της) στο πρόβλημα της κόρης της. Επίσης, εμφανίζεται και κάποια ειδικός, να μιλά για την διαταραχή από την επιστημονική πλευρά.

Πλοκή ταινίας

- Η πλοκή της ταινίας μπορεί να χωριστεί σε 3 σεκάνς.
- Στην πρώτη, γίνεται εισαγωγή στο θέμα όταν η έφηβη κρατά ένα άλμπουμ με φωτογραφίες της, ανάμεσα στις οποίες βρίσκονται και φωτογραφίες της όταν έπασχε από την ανορεξία. Η περίοδος αυτή της φέρνει άσχημες αναμνήσεις που δεν θέλει να θυμάται. Όμως η μητέρα της θυμίζει ότι αυτή η περιπέτεια στάθηκε αφορμή για να αλλάξουν προς το καλύτερο τον τρόπο ζωής τους και τις μεταξύ τους σχέσεις.
- Στη δεύτερη, που είναι και η μεγαλύτερη, παρουσιάζονται πότε από την ίδια την κοπέλα, πότε από τη μητέρα της και πότε από την παιδοψυχολόγο, όλες οι διαστάσεις της διατροφικής διαταραχής (αίτια, εκδήλωση της ανορεξίας, τα πρώτα σημάδια, οι δικαιολογίες, οι συνέπειες, ο ψεύτικος εαυτός, η συνειδητοποίηση του προβλήματος, η θεραπεία).
- Στην τρίτη σεκάνς, παρουσιάζεται οι νέες σχέσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας και ο νέος τρόπος ζωής τους, οι οποίες αποτελούν ταυτόχρονα το καλύτερο φάρμακο και προϋποθέσεις επιτυχούς θεραπείας από μια τέτοια κατάσταση.

Είδος ταινίας

- Μυθοπλαστική με στοιχεία ντοκιμαντέρ

Links

- Link trailer ταινίας: -
- Link ταινίας: <http://photodentro.edu.gr/v/item/video/8522/1221>

Πίνακας σκηνών & σεκάνς

Σεκάνς	Σκηνή (χρόνος)	Τίτλος σκηνής
1. Άσχημες αναμνήσεις	0.42-1.46	Άσχημες αναμνήσεις
2. Διαστάσεις του προβλήματος	1.47-2.38	Αίτια νευρικής ανορεξίας
	2.49-3.12	Λίγες ευτυχισμένες στιγμές
	3.13-3.54	Η εκδήλωση της ανορεξίας
	3.55-4.29	Τα σημάδια
	4.30-4.58	Οι δικαιολογίες
	4.59-5.20	Οι συνέπειες
	5.21-5.45	Η ψευδής ικανοποίηση και η εικόνα του αρρώστου
	5.46-6.41	Τα λανθασμένα πρότυπα και ο ψεύτικος εαυτός
	6.42-7.14	Η επιδείνωση του προβλήματος
	7.15-7.32	Η συνειδητοποίηση του προβλήματος από την οικογένεια
7.33-9.04	Η θεραπεία και οι κίνδυνοι	
3. Ο νέος τρόπος ζωής	9.05-10.14	Προϋποθέσεις επιτυχούς θεραπείας

Εκπαιδευτική αξιοποίηση

- Τάξη: Α' Γυμνασίου έως Γ' Λυκείου

Πίνακας Μαθησιακών Στόχων και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων

Αρ.	Τίτλος δραστηριότητας	Διάρκεια	Σκηνές	Κατηγορία στόχου ταξινόμιας Bloom	Μαθησιακός στόχος
1.	Η ανορεξία και οι τύποι της	10'	0.42-1.46	Κατανόηση	να εξηγούν τι είναι η ανορεξία
				Απομνημόνευση	να αναφέρουν τις δύο μορφές ανορεξίας
				Κατανόηση	να εξηγούν πότε ένα άτομο πάσχει από τον έναν και πότε από τον άλλο τύπο ανορεξίας
2.	Αίτια νευρικής ανορεξίας	10'	1.47-3.12	Απομνημόνευση	να αναφέρουν τα αίτια εκδήλωσης νευρικής ανορεξίας
				Ανάλυση	να αναλύουν τα βαθύτερα αίτια εκδήλωσης νευρικής ανορεξίας
				Κατανόηση	να ερμηνεύουν τη ψυχική κατάσταση ενός ατόμου πριν την εκδήλωση νευρικής ανορεξίας

Κατανομή των δραστηριοτήτων

Κατηγορία Δραστηριότητας	Δραστηριότητες
Οπτικοακουστικής παιδείας	8 ^η
Ανάπτυξης συναισθημάτων	2 ^η
Γνωστικού περιεχομένου	1 ^η , 2 ^η , 3 ^η , 4 ^η , 5 ^η , 6 ^η , 7 ^η
Διεπιστημονικού/διαθεματικού περιεχομένου	9 ^η

Σύνδεση με το Αναλυτικό Πρόγραμμα

- Το εκπαιδευτικό αυτό βίντεο απευθύνεται σε μαθητές από Α' Γυμνασίου έως Γ' Λυκείου.
- Το βίντεο έχει τη δυνατότητα να αξιοποιηθεί είτε με τη μέθοδο διαθεματικού project είτε στα πλαίσια του ωρολογίου προγράμματος στο πλαίσιο των Εργαστηρίων δεξιοτήτων, είτε τέλος στο πλαίσιο Προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων.

Εκτιμωμένη χρονική διάρκεια

- Η θέαση της ταινίας διαρκεί 10:40 λεπτά. Η διάρκεια των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων είναι 125 λεπτά.

Εποπτικά μέσα-Υλικοτεχνική υποδομή-Προαπαιτούμενη γνώση

- Ο απαραίτητος τεχνολογικός εξοπλισμός για την ομαλή διεξαγωγή των αναπτυγμένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων είναι ένας **βίντεο-προβολέας και υπολογιστές ή φορητές συσκευές με σύνδεση στο διαδίκτυο.**
- Προαπαιτούμενες θεωρούνται και οι **βασικές γνώσεις χειρισμού του υπολογιστή, ειδικότερα την προβολή βίντεο και την πλοήγηση στο διαδίκτυο.**

Προτεινόμενες δραστηριότητες και φύλλα εργασιών για τον/την εκπαιδευτικό

Δραστηριότητα 1^η

Τίτλος	Η ανορεξία και οι τύποι της
Επίπεδο στόχου	Απομνημόνευση – Κατανόηση
Ενδεικτικός χρόνος	10'
Σκοπός	Ο σκοπός είναι οι μαθητές να μπορούν: • να εξηγούν τι είναι η ανορεξία• να αναφέρουν τις δύο μορφές ανορεξίας• να εξηγούν πότε ένα άτομο πάσχει από τον έναν και πότε από τον άλλο τύπο ανορεξίας
Περιγραφή δραστηριότητας	1. Οι μαθητές παρακολουθούν το χρονικό διάστημα 0.42-1.46 από την ταινία2. Υποθέτουν τι μπορεί να έχει συμβεί3. Αναζητούν πληροφορίες4. Ερμηνεύουν τι έχει συμβεί5. Ακολουθεί συζήτηση

1ο Φύλλο εργασίας

Παρακολουθήστε το βίντεο από το σημείο 0.42-1.46. (Watch the video from 0.42-1.46)

Η κοπέλα εμφανίζεται να μη θέλει να θυμάται τη χρονική περίοδο που έπασχε από ανορεξία. (The girl appears to not want to remember the time period when she suffered from anorexia.)

Γράψτε δυο λόγια για το τι μπορεί, κατά τη γνώμη σας, να είναι η ανορεξία και ποιους μπορεί να αφορά.

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα <https://el.thefreedictionary.com/>. Αναζητήστε τον όρο «ανορεξία» και σημειώστε τα αποτελέσματα.

Ποιες από τους δύο τύπους ανορεξίας φαίνεται να πέρασε η κοπέλα; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Δραστηριότητα 2η

Τίτλος	Αίτια νευρικής ανορεξίας
Επίπεδο στόχου	Απομνημόνευση – Κατανόηση – Ανάλυση
Ενδεικτικός χρόνος	10'
Σκοπός	Ο σκοπός είναι οι μαθητές να μπορούν: • να αναφέρουν τα αίτια εκδήλωσης νευρικής ανορεξίας• να εντοπίζουν τα βαθύτερα αίτια εκδήλωσης νευρικής ανορεξίας• να ερμηνεύουν τη ψυχική κατάσταση ενός ατόμου πριν την εκδήλωση νευρικής ανορεξίας
Περιγραφή δραστηριότητας	1. Οι μαθητές παρακολουθούν το χρονικό διάστημα 1.47-3.12 από την ταινία.2. Συλλέγουν πληροφορίες3. Κατανοούν και εξάγουν συμπεράσματα4. Ακολουθεί συζήτηση

2ο Φύλλο εργασίας

Αίτια νευρικής ανορεξίας

Φαίνεται, λοιπόν, ότι η κοπέλα αντιμετώπισε νευρική ανορεξία.

A. Παρακολουθήστε το βίντεο από το σημείο 1.47-3.12 και προσπαθήστε να εντοπίσετε τα αίτια που την οδήγησαν σε αυτή την κατάσταση.

Αίτια

1. _____
2. _____
3. _____

B. Κατά τη γνώμη σας, η νευρική ανορεξία είναι μια διατροφική ή μια ψυχολογική διαταραχή και γιατί;

Γ. Τι θα ήθελε να πει μια νέα κοπέλα η οποία βρίσκεται ένα βήμα πριν την νευρική ανορεξία στους γύρω της, αλλά δεν τολμά να το πει; Συμπληρώστε το μπαλονάκι στην εικόνα.

Πηγές περαιτέρω μελέτης

Τίτλος πηγής	Διεύθυνση/URL	Περιληπτική περιγραφή
Νευρική ανορεξία: ΟΛΑ τα αίτια και συμπτώματα – Μην τα αγνοείτε!	https://www.iatropedia.gr/diatrofi/nevriki-anorexia-etia-ke-simptomata/40053/	Ιστοσελίδα όπου αναφέρονται από γιατρούς τα αίτια και τα συμπτώματα της νευρικής ανορεξίας
Νευρική ανορεξία	https://el.wikipedia.org/wiki/Νευρική_ανορεξία	Μια πλήρης αναφορά από τη Wikipedia για την νευρική ανορεξία
Τα πρότυπα ομορφιάς που κυριάρχησαν τα τελευταία 30 χρόνια. Από τις υπερβολικά αδύνατες σιλουέτες στις πληθωρικές καμπύλες ...	https://valueforlife.gr/omorfia/ta-protypa-omorfias-pou-kyriarxisan-ta-teleftaia-30-xronia-apo-tis-ypervolika-adyrates-silouetes-stis-plithorikes-kabyles/	Αναφέρονται τα πρότυπα ομορφιάς που επικρατούσαν από το 1990 και μετά και οι λόγοι που άλλαξαν
Νευρική Ανορεξία <u>Mega Channel</u>	https://www.youtube.com/watch?v=LLpj5q8yCrU	Μαρτυρία ατόμου που πέρασε νευρική ανορεξία
Αυτοψία Παλεύοντας με τη νευρική ανορεξία - 10/02/2022	https://www.youtube.com/watch?v=Yd06FTZ4zFE	Ο φακός της «Αυτοψίας» εστιάζει στη νευρική ανορεξία. Την ψυχική νόσο της σύγχρονης εποχής, με τα μεγαλύτερα ποσοστά θνησιμότητας.

Σύνοψη

Η δημιουργία
ενός
τετραδίου
εκπαιδευτικής
αξιοποίησης
ταινίας
παρέχει :

μόνιμο πρόσθετο υλικό

μπορεί να αξιοποιηθεί με διαφορετικούς τρόπους
(σενάρια)

το τελικό αποτέλεσμα θα πρέπει να είναι σε ψηφιακή
μορφή (ευκολότερα προσβάσιμο, διαχειρίσιμο)

Καλύτερη πρακτική, η ομαδική δημιουργία

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

- Dale, E. (1969). *Audiovisual Methods in Teaching*, NY: Dryden Press.
- Faulstich, W. (1995). *Grundwissen Medien*, 2., verb. Aufl., München.
- Hobbs, R. (2006). Non-optimal uses of video in the classroom. *Learning, media and technology*, 31(1), 35-50. <https://dx.doi.org/10.1080/17439880500515457>
- Kolås, L., Brørs, K. H., Eide, K. O., Nordseth, H., & Solsem, S. M. (2011, June). "Low-effort" use of mobile technologies and video in the classroom. In *EdMedia+ Innovate Learning* (pp. 3043-3050). Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Koumi, J. (2006). *Designing video and multimedia for open and flexible learning*. Routledge.
- Loosler, W., & Toloza, E. A. (2017). The changing role of the educational video in higher distance education. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 18(2).
- Merrill, M. D. (2002). First principles of instruction. *Educational technology research and development*, 50(3), 43-59.
- Παπαδημητρίου, Σ., Σοφός, Α. (2022). Αξιοποίηση οπτικοακουστικών μέσων στο σύγχρονο σχολείο. Αθήνα: ΕΚΟΜΕ. Διαθέσιμο στο <https://www.isofofos.com/products/axiopoisi-ortikoakoustikon-meson-sto-syγχrono-scholeio/>
- Reisslein, J., Seeling, P., & Reisslein, M. (2005). Video in distance education: ITFS vs. web-streaming: Evaluation of student attitudes. *The Internet and Higher Education*, 8(1), 25-44.
- Snelson, C. (2008, March). YouTube and beyond: Integrating web-based video into online education. In *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (pp. 732-737). Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Sofos, A. (2005). Theoretische Perspektiven zur Begründung des Medienbegriffs. Στο: *Pädagogische Rundschau*, 59, 719-726.
- Sofos, A. & Kron, F. (2010). *Erfolgreicher Unterricht mit Medien*. Mainz: Logophon
- Yousef, A. M. F., Chatti, M. A., & Schroeder, U. (2014). Video-based learning: a critical analysis of the research published in 2003-2013 and future visions.
- Αρβανιτίδου, Β. (2016). Η χρήση του ψηφιακού βίντεο μέσω διαδικτύου στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών φυσικής αγωγής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. [Διδακτορική Διατριβή], Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ). Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.
- Σοφός, Α. (2014). Παιδαγωγική Αξιοποίηση κινηματογραφικής ταινίας και βίντεο στην εκπαιδευτική διαδικασία. Σοφός, Α, Βρατσάλης Κ. (Επιμ.). *Παιδαγωγική Αξιοποίηση Νέων Μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία* (σελ. 119 - 146). Αθήνα: ΙΩΝ
- Σοφός, Α. (2019). Ανάλυση Κινηματογραφικού Λόγου. Ηλεκτρονικές Πανεπιστημιακές Σημειώσεις. Ρόδος: ΠΤΔΕ Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Σοφός Α. (2021). Επισκοπική μελέτη κριτηρίων αξιολόγησης εκπαιδευτικών βίντεο. *Open Journal of Animation, Film and Interactive Media in Education and Culture [AFIMinEC]*, 2(1). <https://doi.org/10.12681/afimnec.27153>
- Σοφός, Α. (2020). *Πρακτικές Διδασκαλίας για τη Διαπολιτισμική Αγωγή με τη Χρήση Νέων Μέσων*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Σοφός, Α., & Γρασιράνης, Σ. (2022). Η ταινία και το βίντεο στην εκπαίδευση – Προσεγγίσεις και πρακτικές αξιοποίησης στην τάξη [Μεταπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/8451>